

Kako se izogniti regresnim zahtevkom ZZZS in ZPIZ

Temeljno načelo Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)¹ je zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev pri delu. To načelo izhaja iz Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1)², kjer je opredeljeno, da mora delodajalec zagotavljati pogoje za varnost in zdravje delavcev v skladu s posebnimi predpisi o varnosti in zdravju pri delu – torej v skladu z ZVZD-1. V ta namen mora delodajalec izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrežno organiziranostjo ter potrebnimi materialnimi sredstvi.

Avtorici

Maja Brajnik, dipl. prav.
Eva Langeršek, mag. prava
Kadrovske storitve d.o.o.

Delodajalec mora delavce ne samo seznaniti z ukrepi za varno delo, temveč mora izvajanje teh ukrepov tudi nadzirati in sankcionirati, predvsem pa mora s svojim ravnanjem na tem področju pri delavcih spodbujati in utrjevati zavest o pomembnosti ukrepov.³

KRŠITEV TEMELJNEGA NAČELA = ODGOVORNOST DELODAJALCEV

Kadar temeljno načelo ni spoštovano in zaradi kršitve le-tega pride do nezgode, imata Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (**ZPIZ**) ter Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (**ZZZS**) pravico zahtevati povračilo škode.

Iz Poslovnega poročila ZZZS za leto 2016 izhaja, da je cilj ZZZS z uveljavljanjem regresnih zahtevkov povrniti čim več izplačanih sredstev nazaj v zdravstveno blagajno v vseh tistih primerih, kjer je podana odškodninska odgovornost regresnega zavezanca, in s tem prispevati k višji stopnji varnosti in zdravja ter zmanjšanju nezgod pri delu. V letu 2016 je ZZZS iz naslova nezgod pri delu, poškodb zavarovancev v pretepih, zastrupitvah s hrano in drugih postopkih za povračilo škode izterjal 1.264.017 evrov.⁴

Delodajalci imajo običajno za primer nezgode pri delu zavarovano splošno civilno odgovornost pri zavarovalnicah, zato se v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni regresni zahtevek naslovi neposredno na zavarovalnico. Torej gre za tristransko razmerje povzročitelj (delodajalec), oškodovani (ZZZS ali/in ZPIZ, v primeru zasebne tožbe tudi delavec) in zavarovalnica. Zavarovalnica se z zavarovalno pogodbo zaveže, da bo, če se bo zgodila nesreča pri delu ali poklicna bolezen, oškodovancu izplačala zavarovalnino, odškodnino ali storila kaj tretjega.⁵ Zavarovalnica presodi temelj odškodninske odgovornosti in višino odškodnine. V primeru, da delodajalec nima zavarovane splošne civilne odgovornosti, ali če nastala škoda presega znesek zavarovalne vsote, se regresni zahtevek ali odškodninska tožba s strani delavca

naslovita neposredno na delodajalca.

Pri ugotavljanju pravice do povrnitve škode se uporabljajo določila zakona, ki ureja o obligacijska razmerja⁶, razen če ni v posameznem primeru določeno drugače.

PREDPOSTAVKE ODŠKODNINSKE ODGOVORNOSTI

Delodajalec za nastalo poškodbo pri delu ali poklicno bolezen odgovarja v primeru, če so izpolnjene vse predpostavke odškodninske odgovornosti:

1. Protipravno ravnanje delodajalca ali opustitev dolžnostnih ravnanj

Kot že rečeno delodajalec organizira delovni proces in mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev (ter drugih oseb, ki so vključene v delovni proces), vključno s preprečevanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev (ter drugih oseb, ki so vključene v delovni proces), z ustrežno organiziranostjo ter potrebnimi materialnimi sredstvi⁷. Delodajalec mora pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu izkazati aktivno vlogo na način, da delavce (ter druge osebe, ki so vključene v delovni proces) najprej usposobi za varno delo z ustreznimi zdravstvenimi pregledi in usposabljanji za varno delo, nadalje pa je potrebno zagotoviti, da so delovna mesta, stroji in oprema varni ter brez nevarnosti za zdravje delavcev (ter

1.264.017

evrov je v letu 2016 izterjal ZZZS z naslova nezgod pri delu, poškodb zavarovancev v pretepih, zastrupitvah s hrano in drugih postopkih za povračilo škode.

drugih oseb, ki so vključene v delovni proces). Delovni proces mora redno nadzorovati in tudi sankcionirati delavce, če se navodil za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ne držijo.

Delodajalec mora zagotavljati varnost in zdravje pri delu zlasti tako, da:

- » poveri opravljanje nalog varnosti pri delu strokovnemu delavcu, naloge varovanja zdravja pri delu pa pooblaščenemu zdravniku;
- » sprejme ukrepe za zagotavljanje požarnega varstva v skladu s posebnimi predpisi;
- » sprejme ukrepe za zagotavljanje prve pomoči in evakuacije v primeru ogroženosti;
- » obvešča delavce o uvajanju novih tehnologij in sredstev za delo ter o nevarnostih za poškodbe in zdravstvene okvare, ki so povezane z njimi, ter izdaja navodila za varno delo;
- » usposablja delavce za varno delo;
- » delavcem zagotavlja sredstva in opremo za osebno varnost pri delu in njihovo uporabo, če sredstvo za delo in delovno okolje kljub varnostnim ukrepom ne zagotavlja varnosti in zdravja pri delu;
- » zagotavlja periodične preiskave delovnega okolja in periodične preglede ter preizkuse delovne opreme;
- » zagotavlja zdravstvene preglede delavcev.⁸

V večini primerov, pri katerih je prva predpostavka za uveljavljanje regresnih zahtevkov izpolnjena, gre za opustitev dolžnostnih ravnanj delodajalca. Izkazano je, da delodajalec predhodno ni poskrbel za varno in zdravo delovno okolje ter delavca (ali druge osebe, ki je vključena v delovni proces) ni usposobil in podučil na način, da bi tveganja za poškodbo na delovnem mestu ali poklicno bolezen v zadostni meri preprečil.

Primer iz prakse: »Tožnik se je poškodoval na delovnem mestu, ko se je iz trgovine A. (kjer je delal kot varnostnik) vračal proti svojemu osebnemu vozilu in mu je 20 metrov od vhoda v trgovino spodrsnilo zaradi od snega poledenele pohodne površine in neprimerne obutve, pri tem pa si je poškodoval levo roko. Tožnik ni bil poučen o varnem delu, tožena stranka pa tudi ni poskrbela za ukrepe zagotavljanja varnosti pri delu, kar bi morala storiti skupaj s trgovino A., ampak je to iz malomarnosti opustila. Zato je podana krivdna odškodninska odgovornost tožene stranke za tožniku nastalo škodo.«⁹

2. Nastanek škode na podlagi ravnanja ali opustitve delodajalca

Škoda je strošek, ki je s strani ZZZS ali/in ZPIZ izplačan delavcu (ali drugi osebi, ki je vključena v delovni proces delodajalca) za namen zdravljenja ali nastale invalidnosti, potrebe po tuji pomoči in postrežbi ali smrti – gre za premoženjsko škodo, ki jo zavoda uveljavljata na podlagi plačil, ki so posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pri kateri delodajalec ni v zadostni meri poskrbel za varno in zdravo delovno okolje.

ZZZS lahko od delodajalca refundira tudi plačilo nadomestila plače, ki jih je delodajalec že refundiral od zavoda.¹⁰

3. Vzročna zveza med nastalo škodo in ravnanjem ali opustitvijo delodajalca

Med ravnanjem ali opustitvijo dolžnega ravnanja delodajalca, na podlagi katere je nastala škoda, mora biti vzpostavljena vzročna zveza.

4. Krivda delodajalca – uporabi se obrnjeno dokazno breme

Zadnja izmed kategorij odškodninske odgovornosti delodajalca je krivda. Splošno načelo je, da je škodo dolžan povrniti tisti, ki jo povzroči drugemu, razen, če dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Če so izpolnjene prve tri predpostavke odškodninske odgovornosti, se domneva, da je povzročitelj (delodajalec) kriv, razen, če sam dokaže obratno. V tem delu lahko delodajalec dokaže tudi, da je k nastanku škode prispeval delavec (ali druga oseba, vključena v delovni proces) sam ali nekdo tretji – v tem primeru lahko pride tudi do deljene odškodninske odgovornosti med delodajalcem in delavcem (ali drugo osebo, vključeno v delovni proces) ali to tretjo osebo, ki je lahko tudi predmet posebnega regresnega zahtevka, ki ga delodajalec v sorazmernem delu uveljavlja od osebe, ki je prispevala k nastanku škode.¹¹

Primer iz prakse: »Sodišče mora v primeru, ko delodajalec ugovarja, da je za nastalo škodo soodgovoren tudi oškodovanec, njegov delavec, ugotovljati, ali so podani pogoji za deljeno odškodninsko odgovornost. V primeru soodgovornosti delavca je tožnikov regresni zahtevak omejen na del, za katerega odgovarja delodajalec.«¹² za tožniku nastalo škodo.«⁹

POVRNITEV ŠKODE ZZZS

Če so vse predpostavke odškodninske odgovornosti delodajalca izkazane, ima ZZZS v skladu s 87. členom Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)¹³ pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec, če je bolezen, poškodba ali smrt zavarovane osebe posledica tega, da niso bili izvedeni ustrezni higiensko-sanitarni ukrepi, ukrepi varstva pri delu ali drugi ukrepi, predpisani ali odrejeni za varnost ljudi.

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec tudi, če nastane zaradi tega, ker je bilo delovno razmerje sklenjeno brez predpisanega zdravstvenega pregleda z osebo, ki zdravstveno ni bila sposobna za opravljanje določenih del oziroma nalog, kar se je pozneje ugotovilo z zdravstvenim pregledom.

Prav tako bo ZZZS zahteval povračilo škode od delodajalca, če je škoda nastala zato, ker ZZZS ni dobil podatkov ali je dobil neresnične podatke o dejstvih, od katerih je odvisna pravica do zdravstvenega zavarovanja, kot tudi, če so izpolnjeni pogoji za regresni zahtevak po 86. členu ZZVZZ¹⁴.

Odškodnina, ki jo ima Zavod pravico zahtevati v primerih, obsega vse stroške za zdravstvene in druge storitve (zdravstveni pregledi, specialistični pregledi, zdravila, ...) ter zneske denarnih nadomestil in drugih dajatev (nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela, ...), ki jih plačuje Zavod.

ODGOVORNOST DELODAJALCA ZA ŠKODO ZPIZ

Če delodajalec ne izvede ukrepov za varnost in zdravje pri delu ali drugih ukrepov, predpisanih ali odrejenih za varnost ljudi, in se pripeti nezgoda, katere posledice so invalidnost, potreba po tuji pomoči in postrežbi ali smrt, ima ZPIZ v skladu s 191. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)¹⁵ pristojnost, da zahteva povrnitev povzročene škode od delodajalca.

ZPIZ ima pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od delodajalca tudi, če nastane škoda zaradi tega, ker je bilo delovno razmerje sklenjeno brez predpisanega zdravstvenega pregleda z osebo, ki zdravstveno ni bila zmožna za opravljanje določenih del ali nalog, kar se je ugotovilo pozneje.

Prav tako ima ZPIZ pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od delodajalca, če je škoda nastala zato, ker mu delodajalec ni dal podatkov ali je dal neresnične podatke o dejstvih, od katerih so odvisni pridobitev, odmera ali izguba pravice, kot tudi, če so izpolnjeni pogoji za regresni zahtevak po 190. členu ZPIZ-2.¹⁶

NE LE ZA ZAPOSLENE, TEMVEČ ZA VSE OSEBE, VKLJUČENE V DELOVNI PROCES

Odgovornost delodajalca za povrnitev škode ne obsega le povrnitve škode v primeru nezgod zaposlenih, temveč je delodajalec dolžan zagotoviti varnost in zdravje tudi drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu.

Vrhovno sodišče RS je že večkrat, nazadnje in eksplicitno v zadevi II Ips 210/2010 (sklep z dne 25. 7. 2013), izreklo, da „[...] delavec NI (poudarek VS RS) le oseba, ki pri delodajalcu opravlja delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi, pač pa se kot delavec v smislu tega zakona (mišljen je ZVZD, op. VSL) šteje tudi oseba, ki na kakršni koli drugi pravni podlagi opravlja delo za delodajalca.“¹¹ To argumentacijo je treba sprejeti tudi v tem primeru, saj je tudi tu v jedru spora opustitev ukrepov varstva pri delu. Za to odgovarja torej tisti, ki bi

jih de facto moral zagotoviti, to pa je tisti, ki organizira delovni proces, ki znotraj tega odreja, torej „daje“ delo („delodajalec“).« [...]»¹⁷. Takšni razlagi sledi tudi 4. odstavek 191. člena ZPIZ-2¹⁸, ki je posledica potrditve sodne prakse, ki je že pred spremembo ZPIZ pojem razlagalo tako široko.

To pomeni, da delodajalec ne odgovarja le za povrnitev škode v primeru nezgod zaposlenih, temveč tudi dijakov/študentov na obvezni praksi ali pri opravljanju študentskega dela; upokojenecv – vključenih na podlagi pogodbe o občasnem in začasnem delu; podjemnikov; agencijskih delavcev, ...

REGRESNI ZAHTEVKI V PRIMERU SAMOZAPOSLENE OSEBE

V primeru poškodbe na delu ali poklicne bolezni vse do leta 2016 ni bilo jasno, ali lahko v primeru, da se poškoduje samozaposlena oseba, ZZZS in ZPIZ do nje uveljavljata regresni zahtevak, v kolikor ni poskrbela za svojo varnost in zdravje.

Po definiciji iz ZZVZZ je samozaposlena oseba tista oseba, ki opravlja pridobitno ali drugo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic, pri čemer ne zaposluje drugih delavcev in v delovni proces ne vključuje drugih oseb. Ta oseba je v skladu z ZZVZZ in drugimi predpisi o varnosti in zdravju pri delu sama odgovorna za svojo varnost in zdravje ter za varnost in zdravje drugih oseb, na katere vplivajo njena dejanja ali opustitve.¹⁹

Ta neenotna razlaga je bila v drugi polovici leta 2016 s sodbo Vrhovnega sodišča jasneje definirana. Zavzeto je bilo stališče, da regresnega zahtevka zavoda zoper samozaposleno osebo ne moreta uveljavljati, če je bil poškodovani podjetnik sam:

»Za odločitev v obravnavani zadevi ni pomembno to, ali je mogoče, upošteva predpise, ki ji nalagajo dolžnosti v zvezi z varstvom pri delu, samozaposlena oseba šteti za „delodajalca“. Ker gre pri razlagi 87. člena ZZVZZ za položaj samozaposlene osebe v razmerju do Zavoda, je bistveno to, da je bil tretji toženec kot samozaposlena

oseba hkrati tudi zavarovanec in oškodovanec. Namen predpisov o zdravstvenem varstvu in zavarovanju je v varstvu položaja oškodovanca (zavarovanca). V nasprotju s tem namenom bi bila ureditev, po kateri bi mu Zavod najprej zagotovil sredstva za njegovo zdravstveno oskrbo (stroške za zdravstvene in druge storitve ter zneske denarnih nadomestil in drugih dajatev, ki jih plačuje Zavod – 91. člen ZZVZZ), nato pa od njega terjal njihovo povračilo. Taka interpretacija 87. člena ZZVZZ, ki bi Zavodu omogočala povrnitev škode od oškodovanca, bi imela za oškodovanca kaznovalni učinek. Zato ZZVZZ Zavodu v razmerju do oškodovanca (zavarovanca) načeloma ne daje regresnega zahtevka, četudi je odgovoren za nastalo škodo. Regresni zahtevek mu daje le v razmerju do delodajalca (ki v klasičnem delovnem razmerju – za razliko od samozaposlene osebe – ne bo mogel nastopati v vlogi oškodovanca), pa še to le v delu, v katerem je kot organizator delovnega procesa za škodo tudi dejansko odgovoren. Vrhovno sodišče je namreč že zavzelo stališče, da je v

primeru soodgovornosti oškodovanca (njegovega delavca) za nastanek škode regresni zahtevek Zavoda omejen na del, za katerega odgovarja delodajalec.«²⁰

Če samozaposlena oseba v delovni proces vključi druge osebe (preko pogodbe o zaposlitvi ali druge civilne pogodbe), zanjo veljajo vse obveznosti, ki sicer zavezujejo delodajalce. Sodba Vrhovnega sodišča in stališče, da se regresni zahtevki ne morejo uveljavljati zoper samozaposleno osebo, veljajo le v primeru, če ta oseba dejavnost opravlja resnično sama, brez vključevanja drugih oseb.

DRUGA TVEGANJA DELODAJALCA

Poleg regresnega zahtevka s strani ZZS in ZPIZ delodajalčevo tveganje predstavlja tudi zasebna tožba delavca (ali druge osebe, ki je vključena v delovni proces). Delavec ima pravico do povrnitve nastale škode že na podlagi Zakona o delovnih razmerjih in Obligacijskega zakonika. Delavec lahko uveljavlja

odškodnino za premoženjsko (npr. znižan zaslužek zaradi bolniške odsotnosti) in nepremoženjsko škodo (npr. strah, skaženost, bolečine itd.) v primeru, če je za nastalo poškodbo ali poklicno bolezen delavca odgovoren delodajalec.

Tveganje predstavlja tudi morebitna kazenska odgovornost delodajalca²¹ v primeru, če ni poskrbel ali je ogrožal varnost pri delu. Predpostavke za kazensko odgovornost niso enake odškodninskim. Navedene predpostavke za razliko od odškodninske odgovornosti v primeru dokazovanja kazenske odgovornosti zbirata policija in državno tožilstvo.

Da nekdo kazensko odgovarja, morajo biti kumulativno izpolnjene naslednje predpostavke:

- » protipravno dejanje;
- » nastanek prepovedane posledice;
- » vzročna zveza med dejanjem in prepovedano posledico;
- » kazenska odgovornost povzročitelja (naklep ali malomarnost).

Za kaznivo dejanje gre, če nekdo v rudniku, tovarni, na gradbišču ali katerem drugem delovnem kraju uniči, poškoduje ali odstrani varnostne naprave in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi, ali če oseba, ki je odgovorna za varnost in zdravje pri delu v rudnikih, tovarnah, delavnicah, na gradbiščih ali drugih delovnih krajih ne postavi varnostnih naprav ali ne skrbi za njihovo brezhibnost ali ne poskrbi za njihovo delovanje, kadar je potrebno, ali sicer ne ravna po predpisih ali tehničnih pravilih o varnostnih ukrepih in tako povzroči nevarnost za življenje ljudi. Zagrožena kazen zapora je odvisna od nastale posledice; npr. če je posledica huda telesna poškodba ene ali več oseb, je zagrožena kazen do treh ali petih let zapora, če je posledica smrt ene ali več oseb, je zagrožena kazen od enega do osmih ali celo dvanajstih let.

ZAKLJUČEK

Delodajalce pogosto zanima, kako se izogniti regresnim zahtevkom, zato namesto zaključka odgovarjava na to vprašanje. Negotovost, da bo kateri izmed zavodov na delodajalca

Delodajalec lahko predhodno odpravi ali omili izpostavljenost tveganjem tako, da izvaja preventivne ukrepe.

naslovil regresni zahtevek, ko se bo pripetila delovna nezgoda, bo vedno obstajala. Zavod namreč dosledno preuči vsako prijavo delovne nezgode in presodi, ali obstajajo predpostavke za odškodninsko odgovornost delodajalca.

Delodajalec lahko predhodno odpravi ali omili izpostavljenost tveganjem tako, da izvaja ukrepe, kot so zlasti sledeči:

- » ko se pripeti nezgoda pri delu, dosledno upošteva postopke za prijavo nezgode pri delu v skladu z navodili in obrazci Inšpektorata za delo RS;
- » dosledno izvaja ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrezno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi;
- » izvajanje teh ukrepov tudi nadzira in sankcionira, predvsem pa mora s vsem svojim ravnanjem na tem področju pri delavcih spodbujati in utrjevati zavest o njihovi pomembnosti;
- » delavce redno usposablja za varno in zdravo delo ter jih redno napotuje na zdravstvene preglede v skladu s Pravilnikom o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev²² ter nikakor ne dovoli, da bi delavec od prejšnjega delodajalca prenesel zdravniško spričevalo ali potrdilo o usposobljenosti za varno delo;
- » sprejme in redno revidira izjavo varnosti z oceno tveganja v celoti (del, ki ga izdelava strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu, ter del, ki ga izdelava pooblaščen zdravnik izbrane medicine dela) in ne le deloma;
- » poskrbi, da so delavci vključeni v proces izdelave izjave varnosti z oceno tveganja ter so z vsebino tveganj in vsemi spremembami seznanjeni;
- » upošteva zakonske določbe glede vključevanja predstavnikov delavcev na področju varnosti in zdravja pri delu;
- » ne pozabi, da ima enake dolžnosti tudi, ko v delovni proces vključi tudi

druge osebe, katerim odreja delo;

- » upošteva priporočila, navedena v drugem poglavju tega članka ... ■

LITERATURA

1. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11).
2. Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US).
3. VSL sklep I Cpg 337/2010 z dne 29.06.2010.
4. Povzeto po: Poslovno poročilo ZZZS za leto 2016 [http://www.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/7868d258ee297a14c12580d5003e95b3/\\$FILE/Poslovno%20poro%C4%8Dilo%20ZZZS%20za%20leto%202016_24.3.2017.pdf](http://www.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/7868d258ee297a14c12580d5003e95b3/$FILE/Poslovno%20poro%C4%8Dilo%20ZZZS%20za%20leto%202016_24.3.2017.pdf), datum objave: 24.03.2017.
5. Povzeto po: Sevšek Boštjan, Zahtevki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zaradi nezgode pri delu, Revija Delo in varnost, 5 (2015); 26.
6. Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US).
7. Brezovar Borut, Pravni in praktični vidik zagotavljanja varnega in zdravega dela, Ekonomska demokracija, 12 (2007).
8. Brezovar Borut, Pravni in praktični vidik zagotavljanja varnega in zdravega dela, Ekonomska demokracija, 12 (2007).
9. VDSS sodba Pdp 900/2016, z dne 15. 12. 2016.
10. Več o tem: Sevšek Boštjan, Zahtevki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zaradi nezgode pri delu, Revija Delo in varnost, 5(2015); 28.
11. VSC sodba Cpg 376/2012, z dne 13. 03. 2013.
12. VSRS sklep III Ips 97/2013, z dne: 14. 07. 2015.
13. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT).
14. 86. člen ZZZVZ: » Zavod ima pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od zavarovalnice, pri kateri ima tisti, ki je s prometnim sredstvom povzročil okvaro zdravja ali smrt zavarovane osebe, sklenjeno obvezno avtomobilsko zavarovanje. V vseh drugih primerih pa ima Zavod pravico zahtevati povrnitev škode od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil okvaro zdravja ali smrt zavarovane osebe. Za škodo, ki jo povzroči v primerih iz prejšnjega odstavka delavec pri delu ali v zvezi z delom, je odgovoren delodajalec. ...«
15. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15).
16. 90. člen ZPIZ-2: »(1) Zavod zahteva povrnitev povzročene škode od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil invalidnost, potrebo po tuji pomoči in postrežbi ali smrt zavarovanca. (2) Za škodo, ki jo povzroči v primerih iz prejšnjega odstavka delavec pri delu ali v zvezi z delom, je odgovoren delodajalec. (3) Zavod zahteva povrnitev povzročene škode iz prejšnjega odstavka tudi neposredno od osebe, ki je povzročila invalidnost, potrebo po tuji pomoči in postrežbi ali smrt zavarovanca s kaznivim dejanjem. (4) Zavod določi najnižji in najvišji znesek odškodnine, ki jo lahko zahteva od fizične osebe iz tega člena.«
16. VSL sodba I Cpg 839/2015 z dne 26. 08. 2015.
16. »Kot delodajalec šteje oseba, za katero delavec na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na kakršni koli drugi pravni podlagi opravlja delo.«
17. VSL sodba I Cpg 839/2015 z dne 26. 08. 2015.
18. 4. odstavek 191. člena ZPIZ-2: »Kot delodajalec šteje oseba, za katero delavec na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali na kakršni koli drugi pravni podlagi opravlja delo.«
19. 55. člen ZZZVZ.
20. VSRS Sodba III Ips 61/2016, z dne 31. 08. 2016.
21. Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15 in 38/16), 201. člen.
22. Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Uradni list RS, št. 87/02, 29/03 – popr., 124/06 in 43/11 – ZVZD-1)

